

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 16.
Telefonszáma: 14.

Felolós szerkesztő:

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség hivatalos lapja.

Előfizetési árak: egész évre 160 K, félfévre 80 K, negyedévre 40 K, egyóra 13-30 K. Egyes szám ára 2 K.

ZSILAVY SÁNDOR.

Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Híszek egy Istenben.
Híszek egy hazában.
Híszek egy isteni örök igazságban.
Híszek Magyarország feltámadásában.
Amen.”

Szemle.

Az antiszemitizmus, mely a liberálizmus néhány eretizedes uraíma miatt született, a közéletben elpöhent, újra a mi erével támasztja fel egész Európában az utóbbi időben. Hiába akarják és akarták a vörös Izrael hűbéreire mosni, akár nálunk, akár a külföldön, egységesen a „műkeresztények”, a világ nem sikerült sehogy sem. Sőt, az örvendés jelensége, mely a mi, sokak által merveink mondott állásponthozat is igazolja, a márcik nyugat köznyelvére nap-nap mellett jelennek meg igen nehéz történelfilozófusoktól márcik, amelyek a zsidókérdéssel foglalkoznak, s amelyek ezt a kérdést s ennek jelentőségét a maga meztelenségében állítják a világ elé. Legutóbb G. Baillaud francia tudós írt erről a kérdéssel egy terjedelmes tanulmányt. A megállapításai igazán érdekesek, értékesek. Egyenesen kimondja márban, hogy az antiszemitizmus felbredésének a legfőbb oka a bolsevizmus, mert ennek irányító köreiben, a népbiztosok között a bolsevizmusért harcoló iródlalom és-propaganda művelőinek gárdájában a legnagyobb, legbefolyásosabb és leghangosabb többség mindig a zsidó, úgy annyira, hogy nem egészen hibás az az állítás, hogy Oroszország jelenleg zsidó diktatúra és ország alatt nyög, mint nyögött Magyarország. A terror által féken tartott felszín alatt azonban olyan izzó antiszemitizmus feszül, hogy a nyugateurópai zsidóság vezetői maguk is érzik, hogy a zsidó-bolsevista kormányzat gyors összeomlása a leghevesebb és legvéresebb zsidóüldözést vonná maga után, azért, míg nyíltan harcolnak a bolsevizmus ellen, titokban, a színpalak mögött annak-fenntartásán dolgoznak. Így beszél a tudós. Ha mi mondanánk ezt a világnak, rögtön telekiabálnák az emberek fejét a tüsszsidók, mint tették a liberálizmus aranynapjaiban, hogy minden antiszemitizmus „a középkori sötétség utolsó maradványa, vagy az emberben rejtőző állati ösztönök barbár felburjánása” stb. stb. Mikor azonban a vörös uraik alatt térdig jártak az ártatlanok vértében, akkor szemforgatva, a vérontás kijelölő eltorzult poszával léhették: „Hja, a forradalmat szenteltvízzel megcsinálni nem lehet”.

Hát csak várjunk! A vajudó orosz óriás a legha csattanós feleletet nem ad majd erre is rövidesen.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Nemzetgyűlés.

Budapest, július 28.

A nemzetgyűlés mai ülését 3/11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. Jelenti, hogy Orbók Attila négy heti szabadságot kért, amit a Ház megadott. Ezután felolvastatta a július 4-iki névsorolvasásnál távol volt azon képviselők jegyzékét, akik távoimaradásukat még nem igazolták, felhívja őket, hogy július 31-ig igazolják távoimaradásukat, mert ellenkezőleg az augusztus havára esedékes illetményeiket nem fizetik ki. Mikovényi Jenő betérjesztli a mentelmi bizottság jelentését, néhány mentelmi ügyben. Usetty Ferenc betérjesztli a közoktatásügyi és pénzügyi bizottság jelentését a katonatisztek, továbbá az állami és más köztisztviselők gyermekeinek nevelő-intézeiről szóló törvényjavaslatot, kéri ennek a javaslatnak sürgős napirendre tűzését. Az indennitási vita első szónoka Hegedűs György.

(Lapunk zártakor az ülés folyik.)

A trianoni békeszerződés életbe-leptetése.

Páris, július 28.

(M. T. I.) A trianoni béke ratifikációs okmányainak kicseréléséről pótlólag még a következőket jelentik: A szertartás a francia külügyminiszterium „Óra”-termében folyt le. Jelen voltak: Jules Cambon elnök, a szövetséges és társult hatalmak mindegyikének képviselője és Magyarország részéről Praznovszky Iván rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter és Nagy Elek követségi tanácsos. Cambon elnök megnyitó szavaiban meglepő jóindulattal ismerte el a békeszerződés hiányosságát és udvarias fordulattal igyekezett annak keménységeit enyhíteni. Praznovszky Iván követ szavaira pedig biztosította a kisantant nevében Magyarországot a nemzeti kisebbségek jogainak tiszteletben tartásáról. A szertartás végzetével Danielu, a trianoni béke ratifikálásáról szóló törvényjavaslat első kamarai előadója odaiépett Praznovszky követ elé e szavakkal:

— A jelen pillanatban szükségem érzem annak, hogy Önnei kezét szorítsak.

Végül az elnök bemutatatta a magyar képviselőket az ántant jelenlevő képviselőinek. A francia sajtó minden kommentár nélkül emlékezik meg az ak-tusról.

Kié a gyümölcs?

Kattog, zúg, búg, zakatol a gép, bodor füstje vígan száll az opálosan kék ég felé —: csépelnek. Omlik mint csillogó aranyatak a föld szorgos kezű népének veritékkel öntözött gyümölcsre, az éltet jelentő drága kenyérmag. Amint telnek a zsákok az acélosan kemény buzával, úgy emelkedik keblünk, úgy erős-bül hitünk, reménységünk, hogy a mindennapi kenyérért elhangzott esengő fo-hászuak nem volt hiabavaló, a földmives munkája megtermé áldott gyümölcsét, lesz miből élünk, lesz mivel a nemzet nagy összességét képező milliónyi em-beri gépezetet munkája közben táplál-nunk. Örömmel nézem naptól barna képű magyar véreim szorgoskodását, míg az emlékezés ködfátyolán át a lelkemben meg nem jelenik egy kép a múltból, mely szomorúsággal tölt el, szomorúság-gal a mult magyarságának éhetetlensége miatt...

Tíz éve mult... Az olasz határ közelében, egy osztrák határszéli garnizonban bizalmas beszélgetésbe voltunk elmerülve egy este mi, a császár kabát-ját viselő önkéntesek. Volt közöttünk magyar, olasz, német, horvát, lengyel és cseh. Sok mindenről szó esett, többek között a politikáról is, az akkori magyar politika színyegén oly gyakran forgó önálló magyar vámterületről is. „Önálló magyar vámterület? — mondja egyik idegen nemzetbeli társam — ez Magyarország végzete lesz, mert a saját zsrjában fog megülni...”

Ez a kis epizód jutott eszembe itt a zakatoló gép és sürgölődő munkások mellett. Bár kitették volna a mult évtize-dek rövidlátó politikusaik nemzetünket az „önszírjában” való megüladás veszedel-mének; bár csinálták volna meg az ön-álló magyar vámterületet; bár fordították volna minden tudásukat, munkájukat a magyar földmivelő nép jogos kívánalmai-nak a kielégítésére, az ipar fellendíté-sére, gyárak létesítésére, a kereskedelem tisztességessé tételére, akkor nyugodtan nézhettük volna, hogy miképen fogunk „önszírunkban megülni” és akkor ma ez a kicsiny, megnyomoritott Csonka-Magyarország a rettenetes háború, a vörös örület s a román rablás után is, az élet és nem a siralom völgyében járna.

Ha földünk sok rejtett kincse ki volna használva, ha a parlagon heverő óriási vizierők malmokat, tészta-, kenyér-, konzervgyárakat hajtának, ha nem kel-lene nyers gabonánkat külföldre expor-tálni, hanem azt pl. mint kétszersültet,

makarónit vihetnének ki, ha borunk mint kenyak, répánk mint cukor, sertéseink mint szalámi kerülénének a külföldre, ha fel tudnánk dolgozni mindazt, ami saját szükségleteinknél mint nyerstermény fennmarad, akkor Hegedűsnek ma nem kellene a valutajavitáson spekulálni.

A gép kattog, zúg, bűg, zakatol, napbarnított arcu véreim veritékeznék az izzó napsugárban, ők nem gondolnak arra, hogy munkájuk bére tulajdonképpen nem az övék, hanem azoké, kik egykor attól féltettek bennünket, hogy önön zsirunkban megfúlunk és ma, midőn a nyomorúságok pokoli kapuja előtt vergődünk, ide jönnek a szegényes aratókhoz mint munkanélküli részves aratók, ide jönnek „jóvátenni”, illetékelen részüket kérn.

Száll a bodor füst az opálás ég felé, viszi felfelé a hirt, hogy itt lent rabigában nyög egy jobb sorsra érdemes nép és akik dolgoznak az életért, talán jobb, ha ezt nem érzik, ha ezt nem tudják.

Ma Csonka-Magyarországon nem azé a gyümölcs, aki azt termeli, hanem aki mint illetékelen leszakítja.

Ma nemzeti Messiást várunk, ki a multak tévelygeseit csodás, varázsos erővel még javunkra fordítja. D.

Hát nincs pénz

a kiszgazda-miniszteriumra?

Milliószubvenciók egy demokrata lapnak.

A mult évi december havi kormányválság óta állandó harcot folytattunk. Toliai, szóval a kiszgazdaügyi miniszterium megszüntetése miatt, illetve annak visszaállítása érdekében. Politikai körökben szimpátiával fogadták azt a mozgalmat, melyet ez irányban úgy lapunk, mint Szövetségünk megindított. Hiába volt mindmáig minden lelkeségünk, melyet a kiszgazdák érdekeit egyedül képviselhető és igazán lelken viselő miniszterium érdekében kifejtettünk, megtört az, mint szirtzen a hullám, Hegedűs pénzügyminiszter makacsságán, ki a legmesszebbmenő takarékosági elvre hivatkozva ellenállott a legvégsőkig, csak hogy a megszüntetett kiszgazdaminiszterium hatáskörét vissza ne szerezhesse. Lassanként csaknem feledésbe ment az egész kérdés, mely pedig kiszgazdatársadalmunkra oly életrekiható fontosságú bir.

A közelmúlt napokban *Rupert* Rezső, a deveceeri kerület képviselője frissítette fel a nemzetgyűlésben szunyákoló kiszgazda-képviselők emlékeztetésében, hogy a sok fontos kérdés mellett van a kiszgazda- és földmives-társadalmat érdeklő egy elsőrangú kérdés is a kiszgazdaügyi miniszterium kérdése, melyet elaludni hagyini nem lehet. Kimutatva Rupert, hogy minő komikusan hangzik a pénzügyminiszter takarékosági elve, akkor, midőn a volt kormányok, sőt a jelenlegi is milliósi állami szubvenciót ad egy lapnak, az „Igazságnak”, mely a kiszgazdaérdekeket folytonosan gáncs és kritika tárgyává teszi, sőt ezekkel legfőbb alkalommal szembe helyezkedik, míg ezzel szemben a kiszgazdaügyi miniszterium fenntartása csak évi 62 ezer koronába kerülne az államnak. Hol a takarékoság? kérdezzük és kérdezzük velünk az adó alatt izzadó kiszgazdák is. Hol van a nemzet 65%-ának védelmére képviselő szakminiszterium? Azért kellett ezt talán megszüntetni, hogy egy újabb „Igazságot” szubvencionálhassanak? Vajjon mit fejei a „takarékos” pénzügyminiszter?

Dr. Mezey Kornél.

Losoncziról jött ide. A cseh megszállás előtt a losonczi kórháznak volt igazgató főorvosa. A csehek felismerve óriási tudását, minden áron meg akarták tartani a maguk számára. Felajánlották neki a pozsonyi egyetem orvosi fakultásának egyik katedráját; ő azonban magyar érzésével nem tudta összeegyeztetni sehogyan sem ezt az ellenség részéről jövő kitüntetést: ott hagyta igen jól felszerelt kórházát, ott az egyetemi katedrát, kitüntetést és hazajött, hogy osztályosa legyen Csonka-Magyarországon a menkültet szomorú sorsának, mert mint annyi sok, nem tudott, nem akart más lenni, csak magyar. — A mult ősszel került a pápai irgalmasrendi kórház élére. Precíz tudásával, nemes emberszeretetével, hivatásának élő fanatikus odaadásával csakhamar közismert, szeretett, nagyrabecsült és igen keresett embere lett az orvosi világnak, nemcsak a pápai, de a környékbeli betegek részéről is. A csendes, meglehetősen szűkös keretekben mozgó és gyatrán felszerelt kórház rövidesen látogatottá lett, megtelt betegekkel, akik tőle várták, — az ő tudása, operációja révén várták visszatértét egészségüknek, testi épségüknek. És ő dolgozott szakadatlanul, lázasan. A tudós fanatizmusával, a nemes emberbarát önzetlen odaadásával, mosolyogva, már szelid, emberszeretettel áthatott tekintetével, szívósságával is gyógyítva. És a betegek jöttek hosszú, hosszú sorban, szegények, gazdagok egyaránt. Aki tehetős volt, az fizetett, aki csak egy kicsit is szűkös anyagi körülmények közt élt, atól nem fogadott el soha semmit, még ha minden áron fizetni akart is. E sorok írója sokszor látott egyszerre négy-öt falusi szekeret is állni a kórház bejárata előtt, s ha az ember érdeklődött, hogy kit keresnek, csudálatosképpen mind az ő nevét említették.

S ez a sajátos körülmény mutatja, igazolja legjobban, hogy mennyire hízagpótló, mennyire szükség volt az ő egyéni kiválóságaira, operatőri késének biztonságára Pápán. Hiszen a falusi ember még s kórház nevével is irtóztolt a háború előtt. A hosszú éveken át tartó világháború kétségkívül jó iskola volt arra, hogy elszokják ettől az indokolatlan előítélettől, de arra még ez a viláágés sem tudta megtanítani, hogy egy-egy szükségessé vált operáció céljából, amelyet Pápán nem tudtak megcsinálni, elmenjen Budapestre, vagy piáne Bécsbe. Amint azonban megsejtették dr. Mezey Kornélban a hozzáértő embert, jöttek tömegesen. néha olyanok is, akik már évek óta szenvedve vártak az alkalomra, hogy megoperáltassák magukat. Fellendült a kórház meglehetősen lanya meneti forgalma, fejt az ő keresettségé folytán az irgalmas rend gyógyszer-tára. Amellett az ő agilitása nem nyugodott meg a napi teendők elvégzésénél, hanem folyton a jövő terveit szövögette. A kórház kiépítése, modern gépekkel, eszközökkel, műszerekkel való ellátása mind-mind hozzátartozott az ő programjához.

Igazán teljes joggal a legszebb reményekkel lehetünk a kórház, annak modern felszerelés, vezetése iránt, aminek legfőbb garanciáját dr. Mezey Kornél egyénisége szolgáltatja, amikor egyszerre, szinte előzmény nélkül derékban roppant ketté minden reménységünk, megtudván, hogy megvált a kórháznál eddig betöltött állásától és elment Budapestre a Rókus-kórház operatőr főorvosává. A neve még ki van ugyan manapság is függesztve a kórház kapujára, azonban ő maga már hetek óta Budapestben van. A betegek még tán egy darabig

érdeklődnek utána, szokás szerint keresni is fogják, azután megnyugodnak szépen a megváltozhatatlanban, eimaradoznak. S a kórház megint visza fog sülyedni régi, szürke két-köznap jelentségtelenségébe; s hűvös folyosóin rövidesen egy-két beteg lézeng csak majd, mint történt az a régmúltban. Ez pedig igazán nem érdeke sem a helybeli, sem a környékbeli közönségnek, de még az irgalmas-rendnek sem. Nem tudjuk, nem is keressük mi volt az az indok, amely dr. Mezey Kornélt arra az elhatározásra bírta, hogy régebbi szándékát megváltoztatván, Pápáról eltavozzék. De nekünk úgy rémlik — mert ismerjük az ő nemes egyéniségét —, hogy vagy a szerencsétlen körülmények, vagy a még szerencsétlenebb kezű emberek kicsinyeskedésükkel kedvét szegték s azért távozik Pápáról; az az ember, akire itt igazán égető szükség volt. *Amikor akár a körülményekben, akár az embereken rejlik is a hiba, egyet az ő távozásra felett érzett fájdalom kényszerít leszögezni, azt nevezetesen, hogy az illető ember, vagy körülmény igen-igen rossz szolgálatot tett mind a pápai, mind a környékbeli közönségnek s velük együtt a kórháznak s az irgalmas-rend gyógyszer-tárána egyaránt. Eppen ezért hívjuk fel az arra illetékesek figyelmét a dologra, hogy ha még nem késő, vessenek mérleget minden erkölcsi és anyagi áldozatot a célból, hogy dr. Mezey Kornélt valamilyen itmaradásra s a kórház további vezetésére megnyerjék, nehogy későn fájjon a feljünk azon, hogy nemtörődömségünk miatt elvesztettük őt, akik megtartanunk a közérdek iránt való legélembb kötelességünk lett volna.*

A földreform végrehajtási utasításának ismertetése.

(Folytatás.)

Haszonbérletek átvétele.

Haszonbérletek bejelentése.

Mezőgazdasági földbirtok haszonbérbeadására névbe kötött szerződéseket be kell jelenteni. Be kell jelenteni a haszonbérleti szerződés meghosszabbítását, átruházását vagy a haszonbérleti jogviszonyba bármely módon új haszonbérlet vagy haszonbérletárs, vagy ezzel egy tekintet alá eső más részes fél belépését is.

Mikor nem kötelező a bejelentés?

Nem kell a bejelentést teljesíteni, ha oly körülmények forognak fenn, amelyek miatt az állam a földbirtoknak eladása esetében az elővásárlás jogát sem gyakorolhatná, pl. ha a haszonbérbeadó és a haszonbérlet egyenes águ rokonok stb.

Hol kell a bejelentést eszközölni?

A bejelentést az ingatlan fekvése szerint illetékes közigazgatási bizottság gazdasági albizottságánál, ha pedig az ingatlan több törvényhatóság területén fekszik, az ingatlan nagyobb részének fekvése szerint illetékes közigazgatási bizottság gazdasági albizottságánál kell teljesíteni. Ilyen esetben az ingatlan az egyes törvényhatóságokra eső területe a kataszteri birtokiv kivonatával vagy közírtás előljárásnak a kataszteri birtokiv adataira utaló bizonyítványával, esetleg a felmérési felügyelőség bizonyítványával igazolható. De igazolható telekkönyvi kivonattal is. A gazdasági albizottság jogerőre emelkedett állásfoglalását nem érinti az a körülmény, hogy a terület nem helyes előadása miatt tényleg nem az ingatlan na-

gyobb részének fekvése szerint illetékes albizottság járt el.

A törvény életbelépése, vagyis 1920. évi december hó 7. napja előtt már birtokbavett haszonbérlet bejelentése s esetleges átvétele tekintetében az addig hatályban volt szabályok nyerne alkalmazást.

A haszonbérleti szerződés bejelentése történhet kérvénnyel vagy anélkül is. A bejelentéskor a haszonbérleti szerződés egy eredeti példányát s legalább két egyszerű másolatát mindig be kell mutatni.

A bemutatáskor az ügy elintézésének gyorsítása érdekében célszerű pontosan előadni azokat a körülményeket, amelyek a tudomásulvételre jelentőségek lehetnek (pl. a haszonbérlet személyére s vagyoni viszonyaira vonatkozó adatokat, különösen pedig mi a fő- és mellékfoglalkozása, van-e máshol is ingatlan, mekkora az, milyen célra haszonbérlet az ingatlan.)

Az okirat másolataival együtt bemutatható a községi előjárásnál (városi polgármesternél is). Ez köteles a tudomásulvételre hivatott gazdasági albizottsághoz juttatni s egyuttal a tudomásulvételre fontosnak látszó mindazokat a körülményeket jelenteni, amelyről tudomása van. A telekkönyvi rendtartásnak megfelelően felszerelt kérvényt a haszonbérlet tudomásulvétele kérdésében döntésre hivatott gazdasági albizottsághoz juttatás végett a telekkönyvi hatóságnál is be lehet adni, feltéve, hogy a haszonbérleti jog telekkönyvi bejegyzése meg van engedve. A telekkönyvi hatóságtól a kérvény rangsorának feljegyzése is kérhető.

Napló a haszonbérletekről.

A közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága a haszonbérletekről szóló bejelentéseket, azokra vonatkozó határozatait és a döntésnél irányadó adatokat a haszonbérletek bejelentéséről szóló naplóba vezettetni be.

Értesítés a bejelentésekről.

A községeket is értesíteni kell.

A haszonbérleti szerződés bemutatásáról a gazdasági albizottság a község és a szomszédos községek előjáróságát értesíti. A községi előjáróság az értesítést a helyben szokásos módon közhírre teszi s ezt az albizottságnak jelenti.

A haszonbérleti szerződés tudomásul vétel végett történt bemutatásáról a közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága a gazdasági felügyelőséget is értesíti, a felügyelőség külön értesítése nem szükséges, ha arról utóbbi a napló megtekintése után már értesült.

Két vagy több törvényhatóság területén fekvő ingatlan haszonbérletre vonatkozó bemutatásról mindegyik érdekelt gazdasági felügyelőséget értesíteni kell.

(Folytatás a legközelebbi számunkban.)

Eladó vendéglő.

Veszprémi-ut 52. sz. alatt, az országos vásártérrel szemben fekvő

Petőfi-vendéglő eladó.

A vevő azonnal átveheti. Van hozzá 3 korcsmahelyiség, söntés, pince, 3 lakószoba, két konyha, két istálló és egy cserepes magtár 1800 m²-ől területtel együtt.

Hirdessen a „Dunántúli Hazánk”-ban.

LEGÚJABB.

Az orosz-szovjet haláltánc.

Bécs, július 28.

M. T. I. (Magánjelentés.) A Neue Freie Presse jelenti Berlinből: Moszkvában a napokban a szovjet hatóságok képviselői együttes ülést tartottak, amelyen Kamanew, Gorkij és Tolsztoj Alexandra grófnő is résztvettek. A helyzetet rendkívül végzetesnek mondták ki. Kamanew a kormány nevében kijelentette, hogy a kormány kész az összes pártokkal egyetértőleg közreműködni Oroszország megmentésére.

Bécs, július 28.

(M. T. I. Magánjelentés.) A Neue Freie Presse helsingforsi híradása szerint az inségben levő oroszok számát 30 millióra teszik, az éhező földmivések a városokba akarnak menekülni, de ide nem bocsátják be őket. A városok előtt a legborzalmasabb jelenetek játszódnak le. A szovjet kormány állása megrendült.

A görög-török háború.

Bécs, július 28.

(M. T. I.) Neue Freie Presse jelenti Athénből: Azok a konstantinápolyi jelentések, amely szerint a törökök elfoglalták volna Afumot, Karaiissart és Usakot, teljesen légből kapott híresztelések. A görög hadsereg két oszlopban vonul Angora felé. A kemalista kormány és hadsereg maradványai kiürítették Angorát és Sivosba vonultak vissza.

Bécs, július 28.

(M. T. I.) Neues Uriezen Tagblatt jelenti Athénből: A beérkezett hírek megerősítik azt a tényt, hogy az ellenség ereje megtört. Halottakban, sebesültekben és foglyokban 60.000 embert veszítettek. Az ellenfél oly sietséggel vonul vissza, hogy a hadianyagot kénytelen visszahagyni vagy megkísérelni felgyújtani.

HIREK.

„Csönks Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

— **Nagy sajtógyűlés.** A pápai ker. szoc. szákszervezetek vezérő bizottsága e hó 31-én, vasárnap d. e. fél 11 órakor a kath. kör kerthelyiségében nagy sajtógyűlést rendez „A Nép” keresztény napilap érdekében. Előadók lesznek Szűcs Dezső nemzetgyűlési képviselő, Zibolai Endre és Kelemen Géza „A Nép” munkatársai. Délután 2 órától kezdve a kath. kör kerthelyiségében tekeverseny, este fél 6 órakor a bencés főgimn. disztermében műsoros előadás, este fél 9 órától kezdődőleg táncmulatság lesz a kath. kör kerthelyiségében.

— **Himen.** F. hó 23-án vezette oltárhoz Somlóvásárhelyen Körmeny Pál budapesti ált. detektívenlőr Fabian József kisközda kedves leányát, Teruskát. A lakodalmon a vidéki és helybeli nagyszámú vendégség másnap délig járta a jó „somlai” mellett a legvirágosabb kedvvel a jó magyar csárdásokat.

— **Módosították az átalányozás mellett való szeszfőzés szabályait.** A pénzügyminiszter azt a rendeletet, mely a főzökészülék termelőképesége szerint átalányozás mellett gyakorolható szeszfőzésre vonatkozik,

módosította. Az átalányozást megelőzően minden termelő, aki a saját termésti nyersanyagát (szilva, szőlőtörköly és borseprő) maga főzi ki, ezt minden évben augusztus 1-ig köteles volt bejelenteni. Ezentúl az évi bejelentés elmarad. A termelő csak annyi szeszt főzhet, amennyit az illető vidék átlagos gyümölcstermése szerint megállapítanak. Az új szeszfőzők, akik eddig még nem jelentették be a főzést, bármikor megtehetik bejelentésüket. Erre a bejelentésükre a községi előjáróságok minden évben július második felében a termelőket figyelmeztetni kötelesek. A szeszfőzdeket pénzügyi alkalmazottak ellenőrzik. Epret, caeresznyt, barackot, almát, körtét, borókát mindenki főzethet, de szintén átalányozás mellett. A nagy határu községek több szeszfőzdet is állíthatnak fel. Több főzésre jogosult együtt is tehet adóbejelentést. A üzemet a község ellenőrzi és a készülőlékek karbantartásáról is ő gondoskodik. A természetbeni adóterovást a miniszter lehetővé tette.

— **Köszönetnyilvánítás.** A hadifoglyokat élelmező „Pápai Hölgybizottság” és az I. sz. segélyvonal parancsnoksága ezen az úton is leghálásabb köszönetét fejezi ki a győri tisztikarnak és hölgyeknek, kik a „Fekete lovas” előadásának és az ezred zenekarával tartott sétalhangversenynek jóvedelmét: 12.000 K-t a helybeli hadifogly bizottság rendelkezésére bocsátották. Leszámítva az összes kiadásokat: 2164 kor. 20 fill. maradt mint tiszta jövődelem a hadifoglyok élelmezésére. Midőn ismételt köszönetet mondunk a nevezett tisztikarnak és a velük együtt szerepelt hazafias hölgyeknek, nem mulaszthatjuk el hálás köszönetünket nyilvánítani Ruttner főhadnagy úrnak sem, aki fáradságot nem ismerve a rendezést vezette. A bizottság nevében: Mayer Istvánné, a Hölgybizottság elnöknője és Torday az I. sz. segélyvonal parancsnoka.

— **Vitézzé avatás Fityeházán.** Herceg Baththyány-Strathmann László nagykanizsai járásban a „Vitézi Széknek” 5 vitézi telket ajánlott fel. Ezek közül egyiket, még pedig a fityeházi határban fekvőt, a Kormányzó úr őfőméltósága képviseletében vitéz Igmándy-Hegyessy Géza törzskapitány úr fogja e hó 24-én délelőtt fél 9 órakor Fityeházán ünnepélyesen birtokba álltetni.

— **Augusztusban váltják be az ezer koronás kéngyszerkölcsön-elismervényeket.** Az ezer koronás és ezen aluli pénztári elismervények beváltására augusztus hónapban feltétlenül sor kerül. A beváltás ugyanazon pénztárnál történik, ahol a fél az elismervényt kapta.

— **Mennyi lesz az állatváltás?** A pénzügyminiszter és a kisközségi képviselők közötti egyezség jött létre az állatváltásra vonatkozóan a következőképpen: Azoknál a birtokoknál, melyeket a tulajdonos maga kezel, s amelyek 500 holdon alul vannak, a fizetendő váltás:

25 kat. holdig	125 korona
50 " " " " " " " " " "	140 " "
100 " " " " " " " " " "	200 " "
100—500 " " " " " " " " " "	250 " "

Ez a megállapítás csupán a normális nagyságu állatállományra vonatkozik. Ötszáz holdon felüli birtoknál az összes élő felszerelést felbecsülik, azok értékét összeszámítják és ennek 8—14 százalékát terjedő része teszi a váltáságot.

— **Drágul a takarmány.** A budapesti piacon a takarmány métermázsánként 30—40 koronával megdrágult. Prima új szénáért 450 koronát, prima ő-szénáért 40, búkőny és muharért 410, új lucernáért 420, takarmányrépáért 300 koronát fizettek.

A szerbek elraboltak a Mura-hídon egy nagykanizsai polgárt. Július 21-én felháborító gázsgát követek el a szerbek a rédicsi hídon. Kukecz János rokonai látogatására at akart menni a Mura-hídon Muraközbe. Amikor már közel volt a talsó parthoz, hirtelen több lövés dördült el a posztoló szerb katonák puskájából és Kukecz halálosan megsebesülve a földre esett. A szerb katonák ekkor Kukeczre rohantak. Lefogták és egy várakozó automobilhoz vitték, amely azután elrobogott vele. Alig pár perc telt el a beszállás merénylet után, a szerb hidőrség újabb gáztelet követett el. Egy Nagykanizsán szolgáló katona, Kasza Györgös, aki civil ruhába volt öltözve, ugyancsak Muraközbe akart jutni rokonai látogatására és ezért nekilindult a hídnak. Alig tett azonban pár lépést a hídon, a szerbek őt is célba vették. Kaszát több lövés érte. Súlyosan sebesülve szállították be a nagykanizsai kórházba, ahol apórák. Mint értesülünk, Kukeczre a szerbek már régóta leselkednek és mint híre jár, nagy jutalomdíjat, 20 ezer dinárt tűztek ki fejére. A Mura mentén a felháborító eset nagy izgalmat váltott ki.

Komlótermelés. A földmívelésügyi m. kir. minisztérium illetékes ügyosztályának értesítése szerint a csehországi és részben a bajor területeken nagy mértékben fellépett a komlónál a leveltetű és így a terméskülátások sok vidéken igen meggyengültek. Ennek hatása már látszik a cseh komlóiparon, ahol a komló ára 15 nap alatt 1800 szokolóról 2200 szokolóra emelkedett fel. Egy métermázsá tavalyi komló ára ma 9600—9800 korona. A földmívelésügyi minisztérium figyelmezteti a komlótermelőket az áralakulásra, hogy már az őszön kezdjenek új telepek és kertek létesítéséhez, mert a magyar sörgyáraknak évente körülbelül 5—6000 métermázsá komlóra van szükségük.

Arató munkások kenyer nélkül. Feltűnhetett mindenkinek, hogy az idén az aratósztrájkok, melyek pedig eddig minden évben hű kísérői voltak az aratásnak, teljesen elmaradtak. Ennek oka részben az, hogy mindenki fölve őrzi kis aratási szerződését, mely kenyérmaghoz juttatja, másrészt meg az a körülmény is hozzájárul, hogy az uradalmak az idén a nagy jelentkezés folytán sokkal több aratómunkást szerződtek, mint tavaly, úgy hogy ma egy kaszásra csak 8 hold jut, míg tavaly 15 esett. Hogy azonban mégis van fölösleges munkás, ez onnan van, mert nagyon sok ipari munkás is jelentkezett aratásra, ezen kívül meg a csanádi kubikusok is építkezés hiányában aratómunkát vállaltak. A munkanélküliek száma azonban aránylag kevés és még ezektől is fog gondoskodni a földmívelésügyi kormány, mert oda hat, hogy az uradalmak a cséplési és őszi takarócsi munkáknál alkalmazzák őket, és pedig úgy, hogy fizetésüket terményekbeni szolgáltatásuk ki nekik. Amennyiben még így is maradna mezőgazdasági munkanélküli, úgy ezeket az ármentesítési munkálatoknál fogja a kormány felhasználni!

Szerb atrocitások a demarkációs vonalon. Zalaegerszegről jelentik: A szerbek újabban ismét több atrocitást követtek el a demarkációs vonal mentén. Legutóbb a zalabaksai főszozolgabíró akarták átcsalni a demarkációs vonalon, hogy ott azután lefoghassák. Vízkelethy Árpád dr., zalabaksai főszozolgabíró a napokban hivatalos átiratot kapott a szerbektől, amelyben arra kérték, hogy a Rédicsi háttárolománál nemrég meggyilkolt két férfi ügyében a vizsgálatot együttesen folytassák le. Vízkelethy főszozolgabíró okulva a szerbek által átszalt és elfogott Wrana zászlós

esetéből, csendőrökkel ment el Rédics községbe, ahol már várták őket a szerbek kiküldöttjei nagyszámú detektív és katonasággal. Miután a szerbek láttak, hogy Vízkelethy csendőrökkel jött, elállottak tervüktől, sőt a gyilkosság ügyében kezdeményezeti vizsgálat lefolytatásától is elállottak.

Két millióval csökkent Franciaország lakossága. Francia lapok jelentése szerint a március 6-iki népszámlálás eredményeképpen Franciaországnak Éliszász-Lotharingia és a gyarmatok nélkül 36 millió, 84.206 lakosa van az 1911-iki 38 millió lakossal szemben. Az apadás tehát 2 millió, 384.607 leiket tesz ki. A Franciaországon kívül szolgálatot teljesítő katonák nincsenek ebbe a számba beleszámítva.

Püszitű földrengés Kínában. A „Corriere” pekingi jelentése szerint a legutóbbi kínai földrengés minden eddigi ismert nagyarányú tömegkatasztrófát felelt meg; sokkal nagyobb volt, mint az indiai (1893-ban), vagy a messzinai földrengés (1908-ban). Észak-Kína két tartománya, Kensi és Chansunben sok száz kilométer távolságban minden elpusztult. Az eddigi számlások szerint 180 ezer ember halt meg a retentő földrengés következtében.

Üzemengedélyhez kölik a tejtermékek árusítását. A földmívelésügyi minisztérium rendelete szerint a tejkezeléssel, illetve tejtermékek feldolgozásával iparszerűen foglalkozó fizem, amely nem kizárólag saját tehenészetében, illetve juhászataiban termelt tejet hoz forgalomba, vagy dolgoz fel, köteles üzemengedélyt szerezni. Aki új üzemengedélyt kér, köteles bejelenteni, hogy az alább megjelölt üzemcsoportok közül melyikbe tartozó üzemet akar létesíteni és köteles igazolni, hogy az illető üzemcsoportra előírt szakképzettséggel bír, vagy ily szakképzettséggel bíró üzemvezetőt alkalmaz. E csoportok a következők: Nagyvárosi tejelőüzem, vidéki tejgyűjtő telep, falusi vagy városi tejszövetkezet, mely közfogyasztás céljából tejet hoz forgalomba, végül a tejtermékeket gyártó üzem. A jelenleg már üzemben levő vállalatokat kötelesek a rendelet kihirdetésének napjától számított 30 napon belül a miniszternek bejelenteni.

Leleplezett bűrszorosások. A bécsi rendőrség nagyszabású bűrdrágító szövetkezetet leplezett le, amely lánckereskedés útján 200 százalékkal drágította a bőrt. Egy Eschböck Károly nevű kereskedő félmillió koronáért bőrtanyagot vásárolt, amit Magyarországra kellett volna exportálni. E helyett azonban eladta a bőrt 860.000 koronáért a Frei nevű zsidó cégnek. Freiek már másfélmillióért adták tovább a bőrt egy magyarországi zsidónak, Vársárhelyi Ferencnek. A rendőrség megindította nevezettek ellen úzsora miatt az eljárást.

Százával löveli agyon a szovjet a munkásokat. Moszkvából érkező hírek szerint, számos moszkvai gyárban a munkások harcot hirdettek a szovjet-hatalom ellen. Ezek a munkások már nem is jelentek meg azon a hivatalos értekezleten, amelyet a szovjetvezetőség az oroszországi általános helyzet megbeszélése céljából hívott össze. A munkások az uton-utfélen osztogatott kommunista röpiratokat mind elégetik. Állítólag az orosz lapok sem titkolják, hogy a bolszevkek szigorú megtorlásokkal éneik ezekkel a munkásokkal szemben. Csaknem több száz munkást tartóztattak már le és néhány kivételével mind agyonlőtték.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsilly Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Csépléshez

Motorbenzin Gépolaj
Motorhengerolaj Gőzhengerolaj
Sárga gépszir Gyanta
Csapágyfém Gépsszij
Ponyva Varrósszij
Zsák Klingerit
Mérlegek Asbest Pakolások

békebeli minőségben garanciával
raktárról azonnal kaphatók

Hütter Vilmos

műszaki és gépkereskedőnél.
„Lister” angol motorok magyarországi képviselője.
PÁPA, Főter 17. Telefon 121.

Értesítés.

A Csót község tulajdonát képező
korcsmának

1921. évi augusztus hó hatodikára hirdetett
bérbeadása felsőbb rendelethez elmarad.

Csót, 1921 július 20-án.

Előjáróság.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olcsó díjtarifákkal és kedvező feltételekkel
tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat,
betörés-és-lopás biztosításokat,
élet- és népbiztosításokat.

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át.

Igazgatóság:

Budapest, IV., Fővám-tér 2., félelem.
Főkirendeltségi székhelyek: Budapest, Győr, Debreczen.
Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Székesfehérvár,
Szeged, Esztergom, Hódmezővásárhely, Nyíregyháza, Eger,
Cegléd, Kecskemét és Pápa.

KOHN JENŐ

gabona- és terménykereskedelmi ügynök.
Iroda: Rákóczi-utca 6.

Hornyolt cementserép

kapható

KUNT TESTVÉREK

építőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

Fenyődeszkát,

lécet, hevedert,
faragott és metszett gerendát,
épületefát, fenyőrudakat,
fazsindelyt,
tőgy-, köris- és bükkfadeszkát
és padlót,
nyirfarudat,
kerektalpat és küllőt,
cserepzsindelyt, portland-cementet,
tetőfedőlemezt

állandóan raktáron tart s legolcsóbban szállít

Grünwald Testvérek

fakereskedése

Pápa, Árok-utca 9. — Telefon 85.